

Posudek na rigorózní práci

Trestní zákonodárství na pozadí vybraných „vedlejších“ trestních zákonů a trestní soudnictví v 1. ČSR

Předložená rigorózní práce se zabývá trestními zákony a trestním soudnictvím v období první Československé republiky. Práci tvoří úvod, tři hlavní kapitoly, závěr, resumé a seznam použitých pramenů a literatury.

V první kapitole probírá autor problematiku dualizace právního řádu, která nastala převzetím právní úpravy Rakousko-uherské monarchie roku 1918 na základě recepční normy, a která se projevila i v oblasti trestního práva, kdy na území českých zemí platil trestní zákon o zločinech, přečinech a přestupcích z roku 1852 se změnami a doplňky a na Slovensku platil uherský trestní zákon z roku 1878 a zákon o přestupcích z roku 1879. Dále se zde zabývá otázkou unifikace trestního práva v Československé republice a snahami, které směřovaly k vypracování osnovy trestního zákoníku, k jehož přijetí nakonec ale nedošlo.

V druhé samostatné kapitole představuje trestní zákony, které byly vydány ve sledovaném období a zároveň konstatuje, že v podstatě zaplňovaly mezery v oblasti trestního práva, s čímž lze v podstatě souhlasit. Autor představuje celou řadu trestních zákonů a nařízení, které obdobné práce tohoto druhu postrádají a věnují se více méně trestním

recipovaným zákoníkům a jako příklad vedlejšího trestního zákonodárství preferují pouze zákon na ochranu republiky z roku 1923. Tato práce je přínosná právě z toho důvodu, že autor představil, a u některých provedl i juristický rozbor, takové zákony a nařízení méně známé, avšak velmi v oblasti trestního práva důležité, neboť přinesly poměrně velké změny na poli trestního práva.

V poslední kapitole nás pak autor seznamuje se skladbou a organizací jednotlivých řádných ale i zvláštních soudů fungujících v tehdejší první Československé republice. Ze zvláštních soudů představil soudy kmetské, soudy mládeže, vojenský soud, státní soud či soud stanný.

Závěr:

K práci, jak po stránce formální, tak obsahové nemám závažných připomínek. Práce je přehledná, má pěknou strukturu. Autor použil dostatečný počet české literatury a pramenů, pouze bych mu vytkla absenci zahraniční literatury. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Problematika sestavování, vylučování a odmítnutí kmeta v trestním řízení.

V Plzni, dne 18. října 2019

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Posudek na rigorózní práci

Trestní zákonodárství na pozadí vybraných „vedlejších“ trestních zákonů a trestní soudnictví v 1. ČSR

Předložená rigorózní práce je tvořena úvodem, třemi hlavními kapitolami, závěrem, resumé a seznamem použité literatury a pramenů. V první kapitole pod názvem Trestní právo směřoval autor pozornost jednak k zřizovaným komisím a zahájení prací, a osnovám trestních zákoníků, směřujících k reformě československého trestního práva a unifikaci obou trestných zákonů platných na území Československé republiky.

Unifikační pokusy v oblasti trestního práva za období první Československé republiky nebyly realizovány a došlo pouze k řadě dílčích změn. Správně probírá i vojenské trestní právo, které bylo v tehdejší době oddělené, a existoval dvojí systém trestního práva, a to trestního práva obecného a trestního práva vojenského. Představil také reformní tendence a unifikační snahy nového vojenského trestního zákona.

Druhou kapitolu nazývající se Vybrané „vedlejší“ trestní zákony lze považovat za jádro autorovy rigorózní práce. Velmi podrobně zde představuje zákon na ochranu republiky z roku 1923 a provádí jeho juristický rozbor a jeho čtyři novely: zákon č. 124/1933 Sb. z. a n., kterým se doplňuje zákon na ochranu republiky, zákon č. 140/1934 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňuje zákon na ochranu republiky a zákony tiskové, zákon č. 130/1936 Sb. z. a n., jímž se mění a doplňuje zákon na ochranu republiky a nařízení č. 20/1939 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňuje zákon na ochranu republiky, kterým v obdobných pracích u jiných autorů

pozornost věnována není či jen v omezené míře. V této kapitole uvádí pak další řadu zákonů, u některých taktéž provádí juristický rozbor.

Velmi pěkně je autorem zpracována problematika ukládání trestu smrti. Zde pak autor správně představil zákon č. 50/1923 Sb. z. a n., který umožňoval nahradit trest smrti doživotím a zákon č. 91/1934 Sb. z. a n., který přinesl zmírňující ustanovení, umožňující za polehčujících okolností nahradit trest smrti 15 až 30letým vězením.

V závěrečné části své práce se autor zaměřil na soustavu trestních soudů fungujících v období první Československé republiky včetně jejich struktury a organizace a také i na zvláštní typy soudů, jako byly soudy porotní, soudy mládeže, vojenské soudy. Představil i fungování Státního soudu, který byl příslušný pro trestní řízení o zločinech podle zákona na ochranu republiky z roku 1923.

Závěr:

K práci, jak po stránce formální, tak obsahové nemám závažných připomínek. Práce je přehledná, má pěknou strukturu. Autor použil dostatečný počet české literatury a pramenů, avšak ve své práci k předmětnému tématu mohl vycházet i z literatury zahraniční. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Jak probíhalo řízení před stanným soudem?

V Lovosicích, dne 18. října 2019

doc. JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.